

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/76/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116203861
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6116203861.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloletého Q. X. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom u otca, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky U.. P. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. W., S. XX a otca U.. Q. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom W.Á. W., F. X, na návrh U.. P. W., nar. XX. XX. XXXX a G.. U. W., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom W. W., S. XX, o nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd maloletého Q. X. U., nar. XX. XX. XXXX dočasne o d n í m a z osobnej starostlivosti otca a maloletého Q. X. U., nar. XX. XX. XXXX dočasne o d o v z d á v a do starostlivosti navrhovateľov U.. P. W., nar. XX. XX. XXXX a G.. U. W., nar. XX. XX. XXXX.

Matka je p o v i n n á dočasne prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, určenú osobitným zákonom, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľov, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

Otec je p o v i n n ý dočasne prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, určenú osobitným zákonom, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľov, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

Toto predbežné opatrenie t r v á do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod spis. zn. 32P/76/2016.

odôvodnenie:

Navrhovatelia (starí rodičia zo strany matky) sa návrhom podaným dňa 03. 03. 2016 podľa § 74 ods. 1 OSP domáhali nariadenia predbežného opatrenia tak, že maloletý sa dočasne odníma z osobnej starostlivosti a výchovy otca a zverí do ich osobnej starostlivosti s tým, že rodičia sú povinní prispievať na výživu maloletého, každý zvlášť, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima k ich rukám. Zároveň sa podľa § 45 Zák. o rodine vo veci samej domáhajú zverenia maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti a určenia výživného rodičom každému zvlášť vo výške 70 Eur mesačne. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnili naliehavou potrebou dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania, nakoľko maloletý, ich vnuk, je vážne ohrozený z hľadiska priaznivého, sociálneho, fyzického a duševného vývinu, následkom používania hrubých a ponížujúcich foriem zaobchádzania s nim, ktoré mu môžu spôsobiť fyzickú, ako aj duševnú ujmu a ktorými môžu byť vážne ohrozené jeho záujmy, ako aj jeho dôstojnosť. Zároveň vyjadrili dôvodnú obavu, že v momente ako návrh na nariadenie predbežného opatrenia spolu s návrhom vo veci samej sa dostane do dispozičnej sféry otca, intenzita hrubých foriem zaobchádzania s maloletým sa zosilní. Ďalšou ich obavou je nezneužitie svojho rodičovského práva otcom tým, že maloletého umiestni do ústavnej starostlivosti tak, ako tomu bolo v r. 2005. Zastávajú názor, že prostredie, v ktorom maloletý sa nachádza je pre neho maximálne nevhodné, priam deštruktívne v spojitosti s ďalším formovaním jeho osobnosti v pozitívnom slova zmysle. Práve z dôvodu eliminovania zlého prostredia, ktoré nepriaznivo vplyva na vývin maloletého a vzhľadom na

sústavný útok otca na dôstojnosť maloletého nepovažujú za vhodné, aby maloletý do času rozhodnutia vo veci samej sa stýkal s otcom a jeho manželkou. Ako starí rodičia maloletého sú na daný účel jedinými blízkymi osobami, ktoré sa dokážu dôstojne po všetkých stránkach o maloletého postarať. Maloletého majú radi, je medzi nimi blízky citový vzťah, nakoľko sa výrazne spolupodieľali na jeho výchove už od útleho veku, kedy matka ešte bola študentkou denného štúdia na právnickej fakulte UMB. Sú vlastníčkmi 3-izbového bytu, v ktorom maloletý disponoval svojou samostatnou detskou izbou. Ich prostredie je maloletému blízke, pretože ich ako starých rodičov často navštevuje. Ďalej v návrhu uviedli, že maloletý je na základe uznesenia tunajšieho súdu zverený do starostlivosti a výchovy otca, ktorú považujú za absolútne nevyhovujúcu a nedostačujúcu. Maloletý zdieľa spoločnú domácnosť s otcom, jeho manželkou a dvomi nevlastnými bratmi vo veku 3 a necelého 1 roka. Prostredie, v ktorom maloletý žije, sa príchodom malol. detí zmenilo. V 2-izbovom byte otca maloletý nemá vytvorené podmienky na riadnu prípravu do školy. Jeho prospech sa vplyvom tohto aspektu rapídne zhoršil. Otec výchovu, ako aj starostlivosť, praktizuje v duchu hrubých a vulgárnych verbálnych útokov a zastrašovania, ktoré strieda s citovým chladom. Nejedná sa popritom len o akýsi náhly výbuch hnevu, ale o sústavnú a dlhodobú činnosť. Považujú za nehorázne, aby otec, ktorý je zodpovedný za zdravý morálny, duševný, ako aj citový a sociálny vývin svojho dieťaťa, používal na jeho adresu slová „ty kokot jeden vyjebaný, buzerant, vychcaný, skurvy syn, a chuj pál do piči, psej riti ty vyjebanec“. Maloletý je v citlivom veku aj napriek tomu, že je zverený do starostlivosti otca, má hlboký vzťah s matkou a ťažko nesie slovné útoky na jej adresu zo strany otca a jeho manželky. Pri jednom z rozhovorov sa maloletý dožadoval navštíviť matku, pričom bol vystavený opäť spfške vulgarizmov „a keď ti jednu vyjebem, tak ti garantujem, že skončíš na urgente“. Tento slovník je v domácnosti otca úplne bežný. Manželka otca používa v rámci výchovy svojich synov nevhodné vyjadrenia matky „zajebem ti nôž do hlavy, ty buzerant jeden“. Maloletý sa sťažuje na sústavné hrubé osočovanie jeho matky, čo veľmi zle znáša. S matkou má vynikajúci vzťah, má ju veľmi rád. Matka mala v minulosti problém s alkoholom, podstúpila liečbu a resocializovala sa. Považujú preto za úbohé, priam primitívne, aby otec s manželkou si vybíjali zlosť na maloletom prostredníctvom hrubých urážok matky typu „nech zdochne tvoja vyjebaná alkoholická mater“ alebo „tvoja mater je jedna nula“. Maloletý je astmatik a silný alergik. Napriek tomu otec a jeho manželka neberú ohľad na jeho zdravotný stav a fajčia v celom byte bez obmedzenia. Okrem toho, že maloletý zafajčeným prostredím trpí po zdravotnej stránke, trpia tým aj ostatné 2 malol. deti, ktoré v domácnosti žijú. Maloletý sa tiež sťažuje na zanedbanú domácnosť, v ktorej panuje neporiadok, všade po byte, na kuchynskej linke, dokonca v jedle sú cigaretové ohorky. Boli zhrození keď manželka otca na osobnom profile na sociálnej sieti facebook sa pochválila, že fajčí marihuanu a že jej chýba jointík. Vrcholom zvláštneho ponímania zdravých životných podmienok v domácnosti v malom byte zo strany otca je to, že domov priniesol 2 jahňatá, zamkol ich do kuchyne s tým, že ich momentálne nemá kde umiestniť. Aj táto skutočnosť bola nad silu maloletého, ktorý sa zbalil a na niekoľko dní odišiel bývať k matke. Maloletý sa už nechce ďalej zdržiavať v domácnosti otca a domáha sa zmeny výchovného prostredia. Keď sa na to priamo otca pýtal, ten sa vyjadril „že buď bude u neho alebo ho umiestni do detského domova“, čo maloletý ťažko znáša. Jeho obava z umiestnenia je opodstatnená vzhľadom k tomu, že otec na jeseň minulého roka dobrovoľne umiestnil maloletého do Diagnostického centra v Ružomberku. Spätnou väzbou súčasného rodinného prostredia maloletého je, že priamo po škole hľadá útočisko u matky, u ktorej sa zdržuje, aby čo najkratší čas musel tráviť doma alebo u nich ako starých rodičov, no v prvom rade trávi čas túlaním sa po nákupnom centre s kamarátmi alebo po parkoch. Domov chodí v neskorých večerných hodinách. Otec ani nevie kde sa maloletý zdržiava, nekontroluje ho, nevie s kým trávi voľný čas. Je neprípustné, aby 14-ročné dieťa sa túlalo po meste aj 6-8 hodín bez toho, aby jeho zákonný zástupca vedel kde je. Maloletý má veľmi voľnú reťaz, čo sa odráža aj na plnení jeho školských povinností. Od 6. ročníka až po 8. ročník nemal vysvedčenie, v ktorom by nechýbala z nejakého predmetu štvorka. Dokonca mal aj riaditeľské pokarhanie za neospravedlnené vyučovacie hodiny v šk. roku 2014/2015, o čom otec nemal ani vedomosť. Niekoľkokrát bol zo strany učiteľov a vedenia školy sankcionovaný za neslušné správanie, agresivitu a porušovanie školského poriadku. V minulom šk. roku užíval dokonca marihuanu, čo bolo dôvodom, pre ktorý ho otec umiestnil do diagnostického centra, pričom pobyt predčasne rozhodnutím otca bol ukončený. Namiesto toho, aby otec v prvom rade eliminoval nevhodné správanie zo svojej strany, jednoduchšie pre neho bolo v spolupráci s rodinou pedopsychiatričkou nasadiť maloletému lieky, s užívaním ktorých sa nestotožňujú. Maloletý je v prostredí otca posledným článkom, ktorému sa venuje nejaká pozornosť alebo prejavy lásky, cíti, že sa stal príťažou, akýmsi piatym kolesom u voza, čím veľmi citovo trpí. Navrhovatelia k návrhu pripojili fotografie z domácnosti otca, kópiu žiackej knižky, vysvedčenia maloletého, oznámenie o prospechu a správaní maloletého v škole zo dňa 15. 04. 2014s, 20. 06. 2014, ktoré potvrdzujú nimi uvádzané skutočnosti.

Z opatrovaneckého spisu maloletého vyplýva, že pochádza z manželstva, ktoré bolo rozvedené. Maloletý rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/228/2013-66 zo dňa 13. 09. 2013 schválil dohodu rodičov, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca, matka sa zaviazala prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 60 Eur mesačne a zároveň bol upravený styk matky s maloletým.

Podľa § 102 ods. 1 prvá veta OSP, pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1, písm. a,b/ OSP, predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere, odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov, alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 76 ods. 3 OSP, súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení OSP vyplýva, že účelom predbežného opatrenia je rýchla, i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov, alebo zabezpečenie existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

Pri nariaďovaní samotného predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že predbežné opatrenie má dočasný (predbežný) charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

Základným pojmovým znakom predbežného opatrenia je jeho dočasnosť a nevyhnutnosť. Predbežné opatrenie je opatrením výnimočným, nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasiahne do života rodiny je krajným riešením a zasahuje do práv rodičov, ktorí nesprávnym spôsobom realizujú svoje práva, pričom najviac dotknuté je maloleté dieťa. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia musí byť osvedčená danosť práva vo forme preukázania záujmu maloletého na nariadení predbežného opatrenia. V danej veci súd zistil, že maloletý pochádza z manželstva, ktoré bolo rozvedené. Maloletý rozhodnutím súdu bol zverený do starostlivosti otca. Maloletý žije v domácnosti otca, jeho manželky a dvoch nevlastných súrodencov vo veku 3 a necelého 1 roka. Maloletý podľa vyjadrenia navrhovateľov sa domáha zmeny výchovného prostredia. Otec výchovu maloletého nezvláda, o čom svedčia vyučovacie výsledky maloletého, neospravedlnené hodiny, riaditeľské pokarhanie, ako aj užívanie marihuany maloletým. V domácnosti otca sa vo vzťahu nielen v rodine maloletého zo strany matky, jak samotnej matky, ale aj vo vzťahu k osobe maloletého používajú vulgárne, hrubé slová. Maloletý je zo strany otca zastrášaný umiestnením do ústavného zariadenia. Domácnosť otca ani po zdravotnej, hygienickej stránke nespĺňa požiadavky zdravého vývinu maloletého, ktorý je astmatik a silný alergik. V domácnosti otca je predpoklad užívania návykových látok. Na základe týchto skutočností mal súd jednoznačne a nepochybne osvedčenú potrebu nariadenia predbežného opatrenia a preto návrh navrhovateľov považoval za dôvodne podaný. Súd sa stotožnil s vyjadrením navrhovateľov, že súčasná domácnosť a výchova zo strany otca vážne ohrozuje sociálny, fyzický a duševný vývoj maloletého. Súčasný spôsob výchovy zo strany otca vážne ohrozuje dôstojnosť maloletého a nemá nič spoločné s vytvorením podmienok pre všestranný vývoj maloletého. Súd nespochybňuje právo rodiča používať pri výchove vlastné metódy, avšak aj tie musia mať určitú mieru a nemôžu byť v takej intenzite, že priamo ohrozujú dôstojnosť maloletého a tým vývin jeho osobnosti. Súd sa preto so súčasnými výchovnými metódami zo strany otca nemôže stotožniť. Súd preto maloletého týmto predbežným opatrením dočasne odňal z osobnej starostlivosti otca a maloletého zveril do starostlivosti navrhovateľov, ktorí za danej rodinnej situácie rodičov maloletého sú jedinými blízkymi osobami pre maloletého, schopnými sa dôstojne postarať o maloletého. Súd nariadením tohto predbežného opatrenia sledoval zabráneniu ešte väčšej

ujmy, či nebezpečenstva, ktoré maloletému zotrvaním v domácnosti otca hrozí. Súd má zato, že nariadené predbežné opatrenie je aj plne v záujme maloletého, pretože sa mu zabezpečí stabilné prostredie potrebné pre jeho všestranný, duševný, telesný, citový vývin a v neposlednom rade aj ochrana jeho osobnosti.

Odňatím maloletého zo starostlivosti rodiča, v danom prípade otca, rodičmi nezaniká ich zákonná vyživovacia povinnosť. Súd v súlade s ust. § 76 ods. 1, písm. a/ OSP pri nariadení predbežného opatrenia môže určiť dočasne výživné, ale len v nevyhnutnej miere. Navrhovatelia sa domáhali predbežným opatrením zaviazať rodičov, každého zvlášť, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa určenú osobitným zákonom, ktoré spĺňa vyššie uvedený zákonný predpoklad a preto aj v tejto časti návrhu navrhovateľov vyhovel.

Navrhovatelia sa spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia domáhajú aj rozhodnutia vo veci samej a to v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod spis. zn. 32P/76/2016. Súd preto v súlade s ust. § 76 ods. 3 OSP dobu trvania tohto predbežného opatrenia vymedzil práve do právoplatného skončenia veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.